

בחירת השפעת עומד הצמחים בשורה על יבול הפירות בפלפל מהזן 7158

אביתר איתאל - לה"ד נגב שה"מ, משרד החקלאות
יורם צביאלי, רבקה אופנבך - מו"פ ערבה תיכונה וצפונית
יואל טל - מושב פארן

תקציר

השפעת אוכלוסיית הצמחים על היבול וגודל הפרי בפלפל זן 7158 נבדקה בניסוי שנערך במושב פארן בבית רשת בשטח מסחרי (שתילת 10/8/06, משק יואל טל). ציפוף השתילים והגדלת אוכלוסיית הצמחים בשורה העלתה באופן מובהק את מספר הפירות והיבול הכללי ליחידת שטח במעבר ממרווח 40 ס"מ ל- 30 ס"מ בין השתילים בשורה אולם גודל הפרי הבודד פחת באופן מובהק סטטיסטית (מ- 177 ל- 166 גרם) רק בין שני הטיפולים הקיצוניים, 50 ס"מ ו- 20 ס"מ בין שתילים, כלומר, כאשר הועלתה אוכלוסיית הצמחים מכ- 2,800 ל- 6,900 צמחים לדונם. יש לשקול כדאיות תוספת היבול והפחתת גודל פרי מול תוספת ההוצאה הנכבדת הכרוכה במחיר השתילים והעבודה בטיפול בצמחים.

תודות לחברת זרעים גדרה על תרומת הזרעים לניסוי.

מבוא

גידול הפלפל בערבה ובכיכר סדום מקיף בעונת 2006/7 שטח של כ- 14,000 דונם. המלצות הגידול היום נשענות על תוצאות עבודות שנערכו בעונות קודמות בתחנות הניסויים ובמשקי חקלאים בערבה, בהם נבדקו מרווחי השתילה בין ובתוך הערוגות. מתוצאות העבודות עולה כי ציפוף שתילים בתוך הערוגה מעל 40 ס"מ בין שתילים לא תרם לתוספת יבול. הזן 7158 (זרעים גדרה) הינו בעונה זו אחד הזנים העיקריים בשטחי הפלפל. בדיונים רבים לאחרונה נטען כי ציפוף השתילה בזן זה עשוי לתרום להקטנת משקל הפרי והגדלת מקטע הפרי המתאים ליצוא לארצות אירופה. במטרה לבחון שאלה זו הוצב בעונת 2006/7 ניסוי עומדים בזן זה בשטח מסחרי במושב פארן.

חומרים ושיטות

הניסוי נשתל (10/8/06) בשטח מסחרי משק יואל טל פארן, קרקע מקומית מרקם בינוני, בית רשת 25 מש ורשת צל 40%. רוחב מפתח 8 מטר ובתוכו 11 שורות צמחים (כולל שורת עמודים), רוחב שורה ממוצע 73 ס"מ, צמד שורות בערוגה 1.45 ס"מ. הניסוי כלל 4 טיפולים (טבלה 1) ב-4 חזרות, בלוקים באקראי, אורך חלקת קטיפ בודדת 8.40 מטר ושטחה 6.11 מ"ר.

טבלה 1: טיפולי הניסוי

מספר טיפול	מרחק שתילה, ס"מ	עומד מחושב, צמחים למ"ר
1	20	6.9
2	30	4.6
3	40	3.4
4	50	2.8

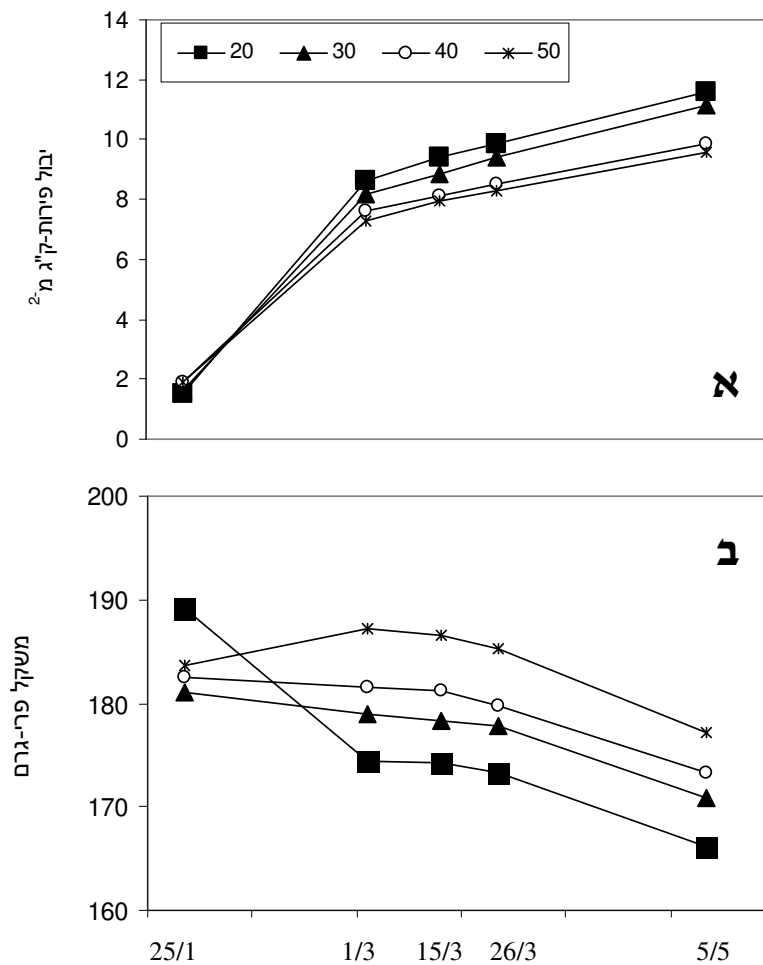
השטח הושקה בשלוחות טפטוף קווין גיל בעלות מוצא מים כל 11 ס"מ.

שטח הניסוי טופל באופן זהה לשטח המסחרי שסביבו מבחינת השקייה, טיפולי הגנת הצומח, הדלייה והסרת פירות מעוותים. בחודשים ספטמבר ואוקטובר נעשו ארבעה ניעורי צמחים במרסס מפוח לשיפור החנטה. קטיף השטח החל ב- 25/1/07. נערכו בסה"כ חמישה קטיפים ויבול הפירות נשקל ונספרו הפירות. תוצאות הניסוי נותחו במבחן סטטיסטי טוקי קרמר.

תוצאות ודיון

תוצאות היבול לעונה מוצגות בטבלה 2. ציפוף השתילים והגדלת אוכלוסיית הצמחים העלתה באופן מובהק את מספר הפירות והיבול הכללי ליחידת שטח במעבר ממרווח 40 ס"מ ל- 30 ס"מ אולם גודל הפרי הבודד פחת באופן מובהק סטטיסטית (מ- 177 ל- 166 גרם) רק בין שני הטיפולים הקיצוניים, 50 ס"מ ו- 20 ס"מ בין שתילים, לומר, כאשר הועלתה אוכלוסיית הצמחים מכ- 2.8 ל- 6.9 צמחים למ"ר. משקל הפרי הממוצע מוצג לפי קטיפים באיור 1.ב. למשך כל הקטיפים נשמר הבדל של כ- 10 גרם בין הטיפולים הקיצוניים. הצטברות היבול לעונה מוצגת באיור 1.א. מגמת הצטברות היבול בטיפולים השונים נשמרה למשך כל הקטיפים.

יש לשקול כדאיות תוספת היבול והפחתת גודל פרי מול תוספת ההוצאה הנכבדת הכרוכה במחיר השתילים והעבודה בטיפול בצמחים.

איור 1.א. הצטברות יבול הפירות. ב. משקל הפרי

טבלה 2 : יבול עונתי

מרווח שתילה	צמחים לדונם	יבול כולל ק"ג/מ"ר	מס' פירות למ"ר	מס' פירות לצמח	משקל פרי גרם	
20	6,880	A 11.6	A 69.7	10.1	B 166	
30	4,580	A 11.1	A 65.2	14.2	AB 171	
40	3,440	B 9.9	B 56.9	16.5	AB 173	
50	2,750	B 9.6	B 54.2	19.7	A 177	